

Bestyrelsens beretning

Generalforsamling 28. marts 2022

Kære medlemmer, gæster, presse og medarbejdere

Tak for det store fremmøde til årets generalforsamling, og tak for opbakningen til vores fælles forening.

Det er en stor fornøjelse, at vi igen kan samles fysisk til et rigtig møde, hvor vi kan **tale rigtig sammen** uden masker og uden pas. Det har vi set frem til.

Og lige præcis det at **tale rigtig sammen** kommer vores beretning til at handle en del om i år.

Bestyrelsens beretning er i år meget lokalt funderet, da vi fra Søren Søndergaard har fået de landspolitiske indslag fra de store dagsordner i Danmark og EU.

Dialogen

Der ligger **så** mange **løsninger og synergier** i at kunne aflæse, forstå og omsætte de informationer, vi udveksler. Som ansvarlige mennesker i et moderne samfund, skal vi kunne tale åbent og respektfuldt om dilemmaerne, og de prioriteringer vi bliver nødt til at træffe.

Behovet for samarbejde og en åben debat om dilemmaerne gælder også **i dén grønne omstilling**. Hele vores samfund står midt i den, og vi som erhverv skal finde vores plads og bæredygtige vej.

Samarbejde & partnerskaber

Hvordan finder vi balancen, når der er kamp om arealerne, kamp om ressourcerne, kamp om pengene og kamp om medarbejderne? Sidstnævnte kamp mærker vi også i Agrovi... det vil I høre om senere.

Problemerne er forbundne, og det skal løsningerne også være. Derfor er det nødvendigt med **tværfaglighed** og **partnerskaber** i og **på tværs af værdikæderne**. Mennesker, myndigheder, virksomheder, brancher, systemer og ikke mindst data **skal tale sammen!**

Ingen er i tvivl

I dag er der ingen, som er i tvivl om, at vi står i en alvorlig klimakrise med stigende temperaturer.

Hvem husker ikke 2021 med oversvømmelserne i Tyskland, de store skovbrande i Californien og de svimlende temperaturer i Canada? Klimaet påvirker også naturen og biodiversiteten. Klimakrisen er ikke det eneste problem, vores ressourceforbrug er også en kæmpe udfordring.

I dag den 28. marts er det (iflg. Global Footprint Network) Country Overshoot Day. Det betyder, at vi ville have opbrugt årets ressourcer netop i dag den 28. marts, hvis hele verden levede, som vi gør i Danmark.

Med de forfærdelige ting, som sker i Ukraine lige nu, kan dagsordnerne rykke sig meget på ganske kort tid. Vil det sætte den grønne omstilling i stå på grund af frygt for fødevareremangel, eller vil det måske speede den op, fordi vi skal være uafhængige af den russiske gas?

Jeg bliver nødt til at sige det igen og i år lidt højere: **Vi har brug for mere helikopterperspektiv i mindset og planlægning**, både hos os selv og hos de **politikere, som sætter rammerne**. Som sagt, problemerne hænger sammen, og det skal løsningerne også gøre.

Den nye virkelighed er her allerede

Det utænkelige kan blive virkelighed

I 2019 talte jeg ved generalforsamlingen om det Vertikale landbrug og det cirkulære system. Den gang var der lidt science fiction over den idé her i Danmark.

For et par uger siden var vi på en velbesøgt medlemstur til Nordic Harvest, som holder til i en betonhal i Taastrup.

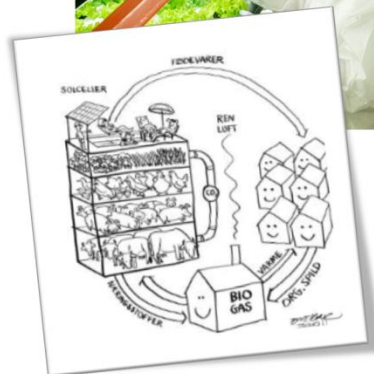
Her praktiserer de Vertikalt landbrug i lukkede systemer uden tilsætning af kunstgødning og pesticider, men med tilførsel af importeret finsk CO₂ og fermenterede planterester som gødning.

Projektet i Taastrup skaleres lige nu op, og investorer og medarbejdere står i kø for at være med.

Produkterne fra det vertikale landbrug ligger allerede ude i butikkerne.

Myndighederne kan i øvrigt ikke blive enige om virksomheden hører under Landbrugsstyrelsen eller Fødevarestyrelsen ☺

Fremtiden er innovativ

Nordic Harvest og det vertikale landbrug er et eksempel på en grøn forretningsidé, som hurtigt blev til virkelighed.

Moralen i den historie er, at I ikke skal holde jeres grønne ideer tilbage, for det man ikke forestiller sig, kan blive til virkelighed før man aner det... Og der står mange tomme landbrugsbygninger, som venter på den rigtige idé. Her er brug for fantasi, nye ideer og nye alliancer.

Kampen om jorden

Jeg siger ikke, at vertikalt landbrug er den eneste løsning på de store udfordringer, men det er også en mulighed, vi kommer til at kigge ind i, når vi taler om effektive fødevarer-systemer.

Fakta er, at der på verdensplan er flere munde, som skal mættes, og at der er kamp om jorden til andre formål end fødevarerproduktion.

Kabalen går ikke op, hvis vi ikke formår at skabe en fælles forståelse og kombinere de forskellige formål, arealerne skal tjene.

Anvendelsesform	I dag	Muligt 2050	Drivkraft	Borgernes prioriteringer
Landbrug	61 %	Måske større	Mulig øget efterspørgsel	49 %
Energiproduktion på landbrugsjord	1 %	10 %	Biomasse til 100% VE	4 %
Skov	15 %	20-25 %	Vedtaget skovpolitik	18 %
Natur- og vådområder	12 %	25-30 %	Ønsker fra naturbeskyttelses-organisationer, klimaforandring, vandrammedirektiv	16 %
Sommerhus- og fritidsområder	1 %	1,5 %	Øget velstand og turisme	2 %
Byområder	8 %	10 %	Urbanisering	9 %
Transport	2 %	3 %	Motorveje og tog	2 %
I alt	100 %	Mere end 130 %	→ Valg eller kombination	100 %

FONDEN TEKNOLOGI RÅDET

Der er rift om arealerne. På figuren ses anvendelsen af Danmarks areal nu og fremtidens ønsker samt borgernes prioriteringer. Fra projektet 'Prioritering af fremtidens arealanvendelse i Danmark 2014 - 2017'.

Vores 'licence to operate'

Landbrugsproduktionen sammentænkt med:

- Klimatiltag
- Biodiversitet
- Skovrejsning
- Rent vandmiljø
- Friluftsliv

Det bliver vores "licence to operate",
og vores overlevelse at samtænke og manøvrere i alle de hensyn.

Hvis vi skal nå det opsatte reduktionsmål for drivhusgasudledningen på 70 %, skal der skrues på mange håndtag. Vi i jordbruget skal bl.a. blive dygtigere til lagre og fastholde CO₂ i jorden. Det vil også betyde ændret arealanvendelse. Samtidig skal vi opretholde den høje produktion og effektivitet, som kendetegner det danske landbrug. En hektar dansk landbrugsjord er mere værd i den globale fødevarerforsyning end en hektar landbrugsjord de fleste andre steder i verden.

Interessekonflikterne lever i bedste velgående i det åbne land - også på de private arealer. Men når det så er sagt, **er det så interessekonflikter, eller er det snarere uenighed om virkemidlerne og vejen til målet?**

Jeg hælder nok mest til det sidste: altså, at der er uenighed om vejen til målet og ja også om konsekvenserne af indsatserne.

Data

En del af den grønne omstilling i landbruget er baseret på digitale løsninger. Robotter og præcise data fra marken og stalden kan hjælpe os med at reducere både mængden af gødning og pesticider. Teknologierne og data er til rådighed, men vi skal lære at anvende dem, og teknologierne skal også være økonomisk til at komme i nærheden af. Det er de ikke lige nu for alle typer af bedrifter.

Vi skal bringe os selv i førerpositionen

Flere bælgfrugter

Mange mener, at klimavejen er lig en omstilling til det plantebaserede samfund. Her vil vi også se et behov for at dyrke flere bælgplanter. Dyrkning af bælgplanter har mange fordele og kan medvirke til, at vi bliver selvforsynende med protein. Men kan det også give sædskifteudfordringer og måske øge behovet for brug af pesticider, fordi det bliver sværere at holde et fornuftigt sædskifte, når der er mange bælgplanter?

Dilemmaerne er mange, og jeg synes, at **tiden er inde lige nu til, at der kommer gang i debatten om brug af planteforædlingsteknikker som f.eks. GMO og Crispr**. Vi har brug for robuste og dyrkningssikre planter. Er det overhovedet muligt at brødføde verden uden at anvende de teknikker?

Hvem skal betale for udviklingen?

Vi kommer til at sætte vores lid til, at forskningen vil bibringe med nye løsninger og teknologier der kan fremme den grønne omstilling, men hvem skal betale for den? I de sidste mange finanslove, er der afsat færre og færre midler til forskning, men der stilles større og større krav, så vi kigger ind i en dagsorden, hvor vi selv skal betale mere til forskning og grøn omstilling. Det er ikke let det her, og vil der være tillid til tillid til resultaterne, hvis vi selv finansierer forskningen?

Vi tager ansvar

I Nordsjællands Landboforening og i vores rådgivningsselskab Agrovi, har vi gennem mange år forholdt os til landbrugets rolle i den grønne omstilling.

Det har I kunnet erfare og følge med i via nyhedsbreve, i rådgivningen, ved vores arrangementer, i vores politiske arbejde og ikke mindst i beretningerne ved vores generalforsamlinger.

"I Nordsjælland er vi klar til at levere og tage vores ansvar, og vi vil gerne være lidt mere ambitiøse. Vi skal være CO₂ neutrale i Nordsjælland før 2050 – Kan vi være klar i 2035?

OG det skal blive, uden at vores økonomi påvirkes negativt. Så bare rolig – jeg er ikke ved at tage al jord ud af produktion i Nordsjælland eller foreslå andre radikale ændringer på jeres vegne.

Jeg er fuldt ud bevidst om, at rejsen til en mere klimavenlig og bæredygtig produktion kun er holdbar, hvis økonomien følger med. Men jeg er også bevidst om, at landbruget kommer til at mærke, som de store erhvervsvirksomheder allerede gør, at kapitalen og investeringerne vil ligge i de virksomheder, der kan dokumentere en bæredygtig proces. Og som vi hørte før – der bliver et marked for vores varer, både herhjemme og i udlandet."

Formand Lars Jonsson, generalforsamlingen 27. marts 2019.

(Med reference til det der står på planchen): Sådan sagde jeg i 2019. I dag står vi overfor en ny CAP-reform og ESGkrav om, at vi kan dokumentere vores klimaaftryk, vores indsatser for biodiversiteten, og hvordan vi i øvrigt agerer i forhold til de store dagsordner. Det er krav, vi skal honorere, hvis vi vil afsætte vores varer, og hvis vi vil have adgang til finansiering.

Arbejdet har været i gang længe, og jeg glæder mig faktisk til at fortsætte det politiske arbejde, så vi kan få politikerne med på, at reel grønne omstilling skal baseres på langsigtet og koordineret planlægning.

I dag udgør sol og vind ca. 3,3 % af verdens energiforsyning. Men det globale energiforbrug vokser med ca. 2,6 % årligt. Så sol og vind skal løbe hurtigt, for blot at dække væksten. Her er virkelig behov for nytænkning og hurtig sagsbehandling. Sol og vind gør det ikke alene.

Vi tager ansvar

Bæredygtig produktion
er vores adgangskort ...

- til finansiering
- til forbrugerne
- ...og til fremtiden

Plads til løsningerne

Nordsjællands
Landboforening

Er vi villige til at ofre det, der skal til?

Et andet spørgsmål er (uden at jeg skal være lyseslukker), om vi overhovedet kan følge med i omstillingen til de nye energiformer og skaffe de ressourcer, der skal til for at udbygge vindmølle- og solcelleparker, hurtigt nok?

Og uden at drage paralleller, så ved vi, at energiomstilling historisk set har taget lang tid, det ved vi fra omstilling til brug af kul, olie og naturgas, der var mange år under vejs. Jeg ved godt, at det er en historisk betragtning, og at vi i dag har en del af infrastrukturen og kan rigtig meget mere på den teknologiske front, men alligevel giver det stof til eftertanke.

Ovenstående levner ingen plads til **"ikke i min baghave"**. Og her tænker jeg selvfølgelig på solceller, vindmøller og biogasanlæg m.v. Modsatrettede interesser resulterer desværre ofte i, at indsatsen droppes, forsinkes eller forringes.

Kommuner og regioner har et ansvar for at tilpasse deres planlægning, så dette kan lade sig gøre.

Større protester fra NGO'er er der dårlig plads til. De skal i hvert fald tage ansvar for, hvis de sinker den grønne omstilling eller komme med alternativer.

To spor i arbejdet

Vi arbejder ad to spor: rådgivningsmæssige spor og det politisk/ strategiske spor. Sporene er parallelle og ender det samme sted ... hos jer.

En attraktiv arbejdsplads og fremtidssikret rådgivning

I det rådgivningsmæssige spor arbejder vi for at sikre, at vores rådgivningsaktiviteter **konstant er på forkant med udviklingen og tunet med de rette kompetencer og den rette organisering, så vi i dag, i morgen og i overmorgen kan levere den rådgivning og service der skal til for**, at I og foreningens øvrige medlemmer kan fremme jeres indtjenings- og udviklingsmuligheder.

Perspektiverne ligger i den grønne omstilling og de opgaver, som ligger inden for klima og biodiversitet. Opgaverne ligger også uden for Danmarks grænser.

Vi (Agrovi) er allerede stærkt profileret inden for Conservation Agriculture og pløjefri dyrkning både i Danmark og i udlandet. Vi arbejder også for, at det er jer, som nedsætter udledningen af klimagasser og optager eller lagrer CO₂, der bliver honoreret for indsatsen. F.eks. igennem salg af klimakreditter.

Vi har også truffet en strategisk beslutning og udvidet rådgivningskompetencerne inden for biodiversitetsområdet. Med det nye fagområde kan vi også tilbyde rådgivning og løsninger til det øvrige erhvervsliv og kommunerne. F.eks. har vi opgaver i forbindelse med byudviklingsprojekter, hvor biodiversitetsløsninger skal indtænkes i boligområderne.

For at styrke vores arbejde og position på både det danske og internationale marked, har vi derfor besluttet at stifte aktieselskabet Agroanic, som har et mere kommercielt fokus.

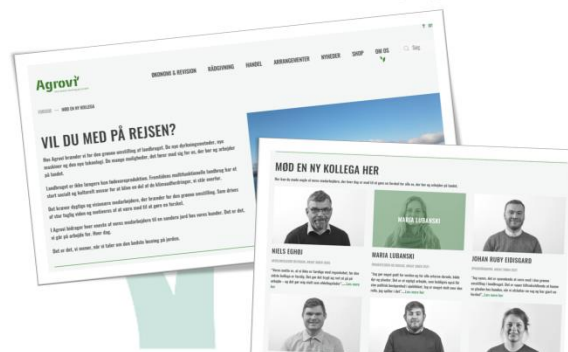
Alle er vist bekendt med, at kampen om arbejdskraften er godt i gang. Det er svært at fastholde og tiltrække nye medarbejdere med specialistkompetencer. Det oplever vi også inden for vores branche, både i primærproduktionen og i rådgivningen.

Derfor handler det om at skabe en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne føler og tilbydes medejerskab.

Bestyrelsen har derfor gennem et stykke tid arbejdet med en model for, hvordan vi kan fremtidssikre vores rådgivning og fortsat være attraktiv for nuværende og kommende medarbejdere.

På baggrund af det arbejde, har vi besluttet at åbne op for, at medarbejderne kan blive medejere af rådgivningsvirksomheden ved en medarbejderaktieordning. NOLA bevarer majoriteten. Niels Peter Ravnsborg kommer nærmere ind på rådgivningen i hans beretning.

Vi skal forblive konkurrencedygtige

Det politiske spor

I det **politiske og strategiske spor** er målet naturligvis at skabe de bedste betingelser for jer og jeres virksomheder. Vi skal have vendt skepsis og modstand til forståelse og indsigt.

I Landboforeningen gør vi derfor meget ud af at italesætte landbrugets og det åbne lands rolle og bidrag til en bæredygtig udvikling i hele samfundet.

I landbruget har vi ikke en tradition for at fortælle overfor vores omverden, hvad det er, vi gør og, hvorfor det falder os naturligt. Det er vi helt klart nødt til at blive bedre til. Vi skal forklare, hvad vi allerede gør, hvordan vi ser fremtiden og pege på mulige løsninger, synergieffekter, samarbejdsflader og partnerskaber. Der skal opbygges relationer og alliancer.

I vores arbejde og vores høringsvar, gør vi derfor også meget ud af, at forklare hvilken rolle landbruget og aktiviteterne på ejendommen spiller for kommunen. Hvad er det for samfundsopgaver vi løser, og hvor ser vi, at vi kan samarbejde endnu mere – og jeg skal hilse at sige, at der i nogen kommuner er meget at komme efter.

Naturligvis peger vi også på konsekvenser og forklarer, hvorfor vi ikke altid har "ja-hatten" på, når retten til at bestemme over vores egen jord bliver udfordret. Det kan være, når vi f.eks. bliver præsenteret for en ny restriktiv udpegning, et nyt reduktionskrav eller en fritlægning af et rørlagt vandløb hen over en dyrket mark

Jeg kan love jer for, at hver eneste gang jeg eller vi sidder med ved bordet, tænker jeg altid på jeres muligheder for at få "licence to operate" og hvad det betyder for jeres **BUNDLINIE**.

Jeg er overbevist om, at vi alle kan levere varen – ægte bæredygtighed – hvis vi får lov, og jeg tror på, at de "fem f'er": "**Fakta og Faglighed Frem For Følelser**" er vejen frem. Det kræver velvilje, indsigt og forståelse fra såvel politikere, som forbrugere og producenter, men det skal nok lykkes.

Vores politiske indflydelse

**FAKTA OG
FAGLIGHED
FREM FOR
FØLELSER...**

Men vi skal selv blive meget bedre til at fortælle om, **HVAD** vi gør og **HVORFOR** vi gør det!

Nordsjællands
Landboforening

Politikerne med i marken

Søren Søndergaard var tidligere inde på den bredt funderede landbrugspakke. Her i Nordsjælland gjorde vi også vores til at klæde politikerne på til landbrugsforhandlingerne og forklare om mulige løsninger og konsekvenser.

Kaare Larsen havde fødevareminister Rasmus Prehn med i marken. Senere på året havde vi blandt andet besøg af Hans Andersen fra Venstre og Isabella Arendt fra KristenDemokraterne. Professor Jørn E. Olesen fra Århus Universitet rejste også til Nordsjælland både, for at komme i marken og i stalden.

Politikerne med i marken

Forud for forhandlingerne omkring den nye **Pesticidaftale** afholdt vi i efteråret **en workshop** med Tænketanken Frej, hvor flere af jer var med til at pege på løsninger til, hvordan danske og udenlandske landmænd kan reducere forbruget af pesticider, uden at det går ud over udbyttet.

Jeres bidrag er blevet båret med videre til Christiansborg. På dagen deltog folketingspolitikere fra Konservative og

Socialdemokratiet

Vores arbejde stopper ikke med politikerne. I oktober havde vi besøg af medarbejderne fra **Fødevareministeriets internationale afdeling**. Det er de medarbejdere, som bl.a. supporterer ministeren ved forhandlinger i Bruxelles. Medarbejderne kom en tur med i marken, hvor der både blev talt om dyrkningssystemer, pesticider, efterafgrøder og økonomi.

Det er vigtig at tage sig tid til de besøg. Det er her, at vi kan skabe indsigt og forståelse, og ikke mindst knytte bånd og relationer. Når de her medarbejdere har mødt os i marken, er det efterfølgende meget nemmere at ringe op eller sende en mail, hvis de har et praktisk fagligt spørgsmål.

Analyse af Roskilde Fjord og Isefjord er omvendt bevisbyrde

Ved vi nok til at kunne løse problemerne?

- Ved vi nok om alle de faktorer, der kan påvirke vandmiljøet?
- Er der faktorer, vi slet ikke måler på?
- Har vi de rigtige analysemetoder?
- Kommer vi hele vejen rundt?
- Har man stirret sig blind på landmanden?
- Kommer man højt nok op i helikopteren...og langt nok ned i problematikkerne?

Vi har muligheden for at klæde politikerne rigtig på og stille de rigtige spørgsmål

af spildevand mv. Vi mener, at det er for ensidigt alene at fokusere på virkemidler og regulering på dyrkningsfladen, og vi frygter at dyre indsatser ikke vil have nogen effekt på vandmiljøet.

Nordsjællands Landboforening har derfor sammen med Vkst og Odsherreds Landboforening besluttet at købe en analyse af de to fjorde. **Det kan føles som en omvendt bevisbyrde, når vi selv skal skaffe dokumentationen for, hvilke faktorer, der påvirker vandmiljøet i Isefjord og Roskilde Fjord. Alligevel har vi i bestyrelsen besluttet, at det er vigtigt, at vi har de faglige data på plads.** Analyserne gennemføres af SEGES, som har gennemført tilsvarende analyser andre steder i landet.

I har netop hørt om de kommende vandplaner, og de krav vi står over for, bl.a. på dyrkningsfladerne i oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord.

Krav, som er baseret på en **halvgjort** undersøgelse præsteret af Miljøministeriet, hvor der kun er fokus på at undersøge forhold på dyrkningsfladen, der kan påvirke vandkvaliteten.

Vandkvaliteten i fjordene kan jo også afhænge af en række andre faktorer, såsom vandskifte, dybdeforhold, andre fysiske forhold og udledning

Analyse af Roskilde Fjord

Ensidigt fokus på kvælstof er uacceptabelt

Den lokale vinkel – landbruget i kommunerne

Vores (landbrugets) hverdag afhænger meget af de lokale briller og den kommunale indstilling

Når det kommer til det **lokale arbejde**, er det jo igen dialogen og relationen til de kommunale politikere og embedsmænd, som er vigtig.

Kommunerne er myndighed på en række områder, som vedrører vores hverdag. Det gælder eksempelvis byggeri, miljø, natur, vandløbsvedligeholdelse, infrastruktur, turisme og lokal erhvervsudvikling.

Jeg har stor respekt for det kæmpe arbejde, der ligger i at få enderne til at nå sammen i det kommunale planarbejde. Det kræver overblik og mere end én tur ”op i helikopteren”. Desværre er det ikke altid at turen i helikopteren huskes eller prioriteres. Konsekvensen er, at indsatserne ikke bliver koordinerede, og derfor ikke fører til noget i sidste ende. Der ligger et enormt ressourcespild i ensidig planlægning.

Fra foreningens side bruger vi derfor mange ressourcer både på at være **proaktive** i forhold til den kommunale planlægning, og på at reagere på de **aktuelle ønsker og udfordringer, som I står med**, og som I altid kan kontakte os med.

Her efter kommunalvalget har vi da også skrevet til de nyvalgte og sat gang i en ny borgmesterrunde, hvor de nye borgmestre skal besøges først. Vores opsøgende og dialogsøgende tilgang har resulteret i, at flere kommuner strækker hånden ud, med vilje til samarbejde og spørger os til råds.

I det seneste år har vi indsendt:

- Otte høringssvar på kommuneplaner, og de næste to er på vej
- Ét høringssvar på Grønt Danmarkskort
- Ét høringssvar på en trafik- og infrastrukturstrategi
- Ét høringssvar på en klimaplan
- Ét høringssvar på en Natur, miljø og klimapolitik
- Ét høringssvar på en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og
- Ét høringssvar på en naturstrategi

Dertil kommer alle de møder og markbesøg, som vi har haft med borgmestre, udvalgsformænd og embedsmænd i kommuner og region. Ved møderne har vi bl.a. talt om Det Grønne Danmarkskort, udpegning og udtagning af lavbundsarealer, BoringsNæreBeskyttelsesOmråder, punktkildeforureninger, bæverdæmninger, byggesagsbehandling, biodiversitet, fremtidige samarbejdsflader, der vedrører vores aktiviteter i det åbne land.

Den lokale vinkel

- Otte høringssvar på kommuneplaner og de næste to er på vej
- Ét høringssvar på Grønt Danmarkskort
- Ét høringssvar på en trafik- og infrastrukturstrategi
- Ét høringssvar på en klimaplan
- Ét høringssvar på en Natur, miljø og klimapolitik
- Ét høringssvar på en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse
- Ét høringssvar på en naturstrategi

Nordsjællands
Landboforening

Kommunalpolitikkerne skal tage de visionære briller på

Politikerne skal tage de visionære briller på og se landbruget og aktiviteterne på landet i et nyt lys og fra en ny vinkel.

Kommuneplanerne rækker 12 år ud i fremtiden og sætter rammerne for, hvordan kommunen skal udvikles i den periode. Som borgere og erhverv skal vi kunne se os selv i kommunens planer, og vi skal kunne læse, at byrådet vil vores erhverv på alle niveauer. Alt andet skaber usikkerhed for planlægning, investering og udvikling.

Byrådspolitikerne skal have en overordnet politik for, hvad man ønsker i kommunerne og udstikke retningslinierne til forvaltningerne, ellers risikerer vi plads til fri fortolkning af de muligheder, som vi fik med den seneste justering af planloven. Vi oplever desværre kommuner, som hyrer ekstern advokathjælp til at finde hullerne i osten. Altså giver afslag på noget, som burde være en ret i forhold til justeringen i planloven. Dette, sammen med en enorm lang sagsbehandlingstid hos kommunerne gør, at vi jævnlige har frustrerede medlemmer og medarbejdere på vores byggesagskontor.

Vi har bl.a. en sag om en miljøansøgning, hvor en kommune efter 13 måneder nåede frem til sagen, og i den forbindelse spørger ansøger, om det stadig er aktuelt at behandle sagen. Det står i skærende kontrast til miljøministeriets hensigt om maks. 80 dages sagsbehandling. Det skal der altså gøres noget ved.

Landbruget står i de kommende år over for et meget stort generationsskifte, og vi befinder os samtidig i et paradigmeskifte, hvor vi, som alle andre erhverv, udvikles i nye retninger i relation til den bæredygtige agenda. Innovationen kan med de rette betingelser bringe os langt.

Nye dyrkningsformer, nye afgrøder til protein og fiber, lokale fødevarer og stalde med opdræt af insekter er uden tvivl en del af fremtidens landbrug og fødevarerproduktion. Det skal der være plads til - også i Nordsjælland og på resten af Sjælland.

Vores ejendomme og vores bygninger rummer et enormt potentiale for udvikling. Hvor vi også kan skabe nye arbejdspladser og medvirke til en bæredygtig branding af området

Jeg så derfor gerne, at kommunalpolitikkerne gjorde op med den bagudskuende kultur. Hvorfor skal fremadrettet planlægning baseres på en bagudrettet opfattelse af tingenes tilstand?

Her har vi også brug for, at lokalpolitikkerne tør råbe højt om, at den eksisterende lovgivning måske ikke er så fremadskuende, som der er behov for.

Det kræver ændring af mindsettet hos flere, det ved jeg godt, men det er trods alt lykkedes mange steder, og vi har en rigtig god og ligeværdig dialog med de fleste kommuner.

Skal vi nå de ønskede klima- og miljømål er vi nødt til at samarbejde for at sikre en reel bæredygtig udvikling.

De lokale ildsjæle

Vi har også et stærkt netværk af lokale medlemmer, som også gør et stort arbejde i de grønne råd, klimaråd, erhvervsnetværk, §17 udvalg og grundvandsråd m. fl.

De lokale omdømmeaktiviteter med besøgsårde, skoletjeneste og Åbent Landbrug, som I er tovholdere på ude på jeres gårde, har også en meget stor betydning og er medvirkende til, at der skabes indsigt i vores aktiviteter. Jo større indsigt, jo større forståelse og jo større accept.

Ildsjælene gør forskellen

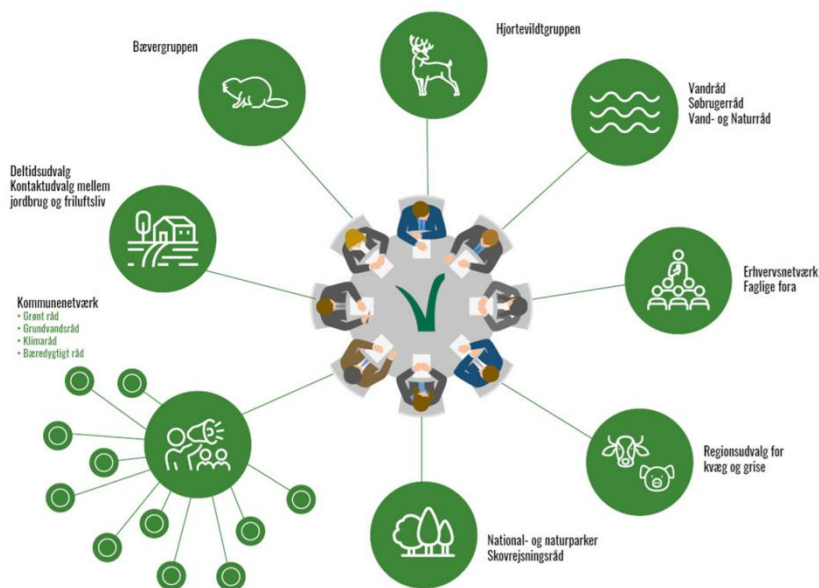
”Det det handler om er at sidde med...

Man behøver ikke stille sig op på ølkassen, men bare fortælle, hvad det er man gør....

Der skal så lidt til at skubbe til tingene...”

Vi er med om bordet: Lokal presfaktor

Drikkevandsbeskyttelsen og de boringsnærebeskyttelsesområder

Efter fem år blev der endelig sat et punktum i sagen omkring forbud mod anvendelse, håndtering og opbevaring af lovlig godkendte plantebeskyttelsesmidler for syv lodsejere omkring Bjellekær kildeplads i Egedal kommune. Overtaksationskommissionen afgjorde, at samtlige berørte lodsejere skal have fuldstændig erstatning, hvilket i denne sag svarer til 100.000 kr. /ha. Niveauet på erstatningen er ca. en fordobling af, hvad kommunens erstatningstilbud lød på.

Forbud med store konsekvenser

Ejendommene begrænses meget af forbuddene. Derfor glæder det mig på lodsejernes vegne, at der endelig faldt en afgørelse om et erstatningsniveau, som er rimeligt, i forhold til de konsekvenser forbuddet allerede har haft og vil få. I afgørelsen lægges der vægt på, at forbuddet har betydning for handelsprisen og forpagtningsafgifterne på ejendommene.

Jeg er dybt taknemmelig, og glæder mig over det samarbejde, som der de sidste fem år har været med lodsejerne, mellem foreningerne, med L&F og advokaterne.

BNBO og erstatningerne

Afgørelsen fra Bjellekær og Beder burde danne præcedens og få indflydelse på erstatningsniveauet på de frivillige aftaler, som skal indgås mellem vandforsyningerne og de private lodsejere, som har BNBO'er på deres arealer. Desværre ser vi, at Danske Vandværker opfordrer deres medlemmer, de lokale vandværker til at gå ud med tilbud om langt lavere erstatninger. Det er ikke fair.

Vi er meget bekymrede for om kommunerne og de lokale vandforsyninger kan løse opgaven inden udgangen af 2022. Når de det ikke kan vi forvente et generelt forbud.

Nordsjællands Landboforening har presset på i kommunerne, for at de kom i gang med risikovurderingen, så vandforsyningerne kunne komme i gang med at indgå aftaler. Vi ser flere kommuner, som har været langsomme i optrækket. Vi ser store vandforsyninger, som nu sidder på hænderne og små vandværker med frivillige bestyrelser, som nu skal ud og indgå aftaler med deres naboer og efterfølgende kontrollere dem. Det føler de små vandværker sig slet ikke klædt på til.

Det er vigtigt at sige, at landbruget ikke er stopklods for den videre proces:

- **Landbruget er medspiller**
- **Vores foreninger og medlemmer er klar og venter utålmodigt**
- **Det er afgørende for os er fuld erstatning for værditab**
- **Det er uacceptabelt, hvis Christiansborg laver generelt forbud mod sprøjtning i BNBO – uden landmænd har haft mulighed for aftale**

BNBO og erstatningerne

- Landbruget er **medspiller**
- Vores foreninger og medlemmer er klar og **venter utålmodigt**
- Afgørende for os er **fuld erstatning** for værditab
- **Uacceptabelt**, hvis Christiansborg laver generelt forbud mod sprøjtning i BNBO – uden landmænd har haft mulighed for aftale

Nordsjællands
Landboforening

Bæveren spreder sig i Nordsjælland

Da der blev sat bævere ud i Nordsjælland i 2009, udarbejdede vi et gensidigt forståelsespapir ml. Landboforeningen og lodsejerne på den ene side og Naturstyrelsen på den anden side. Det var en slags **forsikringspolice**, hvor der var en klar gensidig forståelse af, at hvis der kom udfordringer med dæmninger og vandafledningen pga. af bæverne, så skulle Naturstyrelsen løse problemerne inden for en meget kort tidsfrist.

2009 er meget lang tid siden og i mellemtiden er der i bogstaveligste forstand løbet meget vand i åen.

1. Klimaforandringerne har givet større og koncentrerede nedbørsmængder, der udfordrer vandføringsevnen i åerne.

og 2. bæveren er blevet ophøjet til det man kalder en **bilag 4 art**, hvor den skal nyde ekstra beskyttelse, fordi den opfattes som en truet art. Det tror jeg ikke, at bæveren ved, at den er i Nordsjælland – det ser ud til, at den har det rigtig godt. 😊

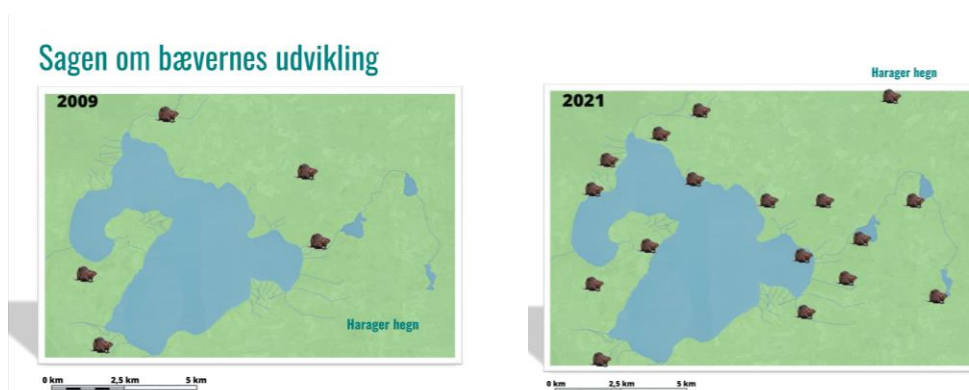
Men EU regler og en ny forvaltningsplan betyder, at Naturstyrelsen ikke bare kan køre ud og fjerne de dæmninger, som er årsag til, at vandet ikke kan løbe frit. Det skal først vurderes om det er en primær eller sekundær dæmning - Hvor blev forståelsespapiret af / hvor blev forsikringspolice af?

Jeg kan godt forstå, at der er nogle landmænd, som føler sig snydt, når de ikke bliver hjulpet, selv om de blev forsikret om, at det ville ske, da bæverne blev sat ud.

Naturen er levende og tingene ændrer sig, men er det rimeligt, at man skal straffes, fordi præmissen ændrer sig undervejs projektstart og til nu?

Jeg er desværre bang for, at det den slags oplevelser der gør, at flere lodsejere er forbeholdne for at indgå i naturprojekter, hvis det giver bagslag på et senere tidspunkt. Burde vi ikke kunne have en forventning om, at politikerne også kan se det fra vores side, så vi kan finde mindelige løsninger? Det kan godt være, at bæveren er en **bilag 4 art**, men vandet skal også kunne komme væk fra de opdyrkede marker.

I Nordsjælland har vi arbejdet på at finde en samarbejdsmodel, der kan sikre, at vi kan få en hurtig sagsbehandling. Sammen med flere vestjyske landboforeninger har vi henvendt os til miljøministeren omkring det problematiske i forvaltningsplanen. Den ideelle løsning er ikke fundet.

Biodiversiteten på vores ejendomme

Vi har alle en fælles interesse og et fælles ansvar for at skabe bedre vilkår for natur og biodiversiteten i det åbne land – Hvordan kan det indarbejdes og harmonere med de aktiviteter, vi har på vores ejendomme i dag?

Det var temaet på det inspirationsmøde, som vi afholdt i efteråret, og hvor flere end 50 medlemmer hentede inspiration til at skabe bedre levesteder for flora og fauna hjemme på ejendommen. Mødet blev holdt i laden hos Jakob Olsen i Helsingør.

Faunastriberne spreder sig

Projekt **Nordsjællandske faunastriber** forløb særdeles succesfuldt i 2021 med næsten 80 deltager og ca. 15 ha faunastriber.

Projektet fortsætter i år i samarbejde med ni kommuner. I har fået en mail ud om projektet og der ligger en informationsfolder i jeres mapper.

Blomsterstriber langs vejene

Vi har igen i år besluttet at uddele blomsterfrø her ved generalforsamlingen til de populære blomsterstriber. Det er de plukkevenlige striber, som mange af jer har sået langs vejen. I år har vi valgt en bivenlig og økologisk certificeret blanding, som alle kan udså. Inden i går skal have en pose blomsterfrø med.

Nordsjællands Landboforening er et samlingspunkt

Nordsjællands Landboforening er et samlingspunkt og et stærkt fællesskab. Det er her vi kan komme af med frustrationerne og få støtte til at finde løsningerne. Uanset om det er åen, som løber over sine bredder, diget, som ikke holder vand, byggesagen, der trækker i langdrag, arbejdskraften, som udebliver, eller kværlanten i nabolandsbyen som klager over alt og alle, kan du finde råd og sparring i Landboforeningen.

Vi er et stærkt fællesskab, som også finder inspiration og udveksler viden i hinandens selskab. Bl.a. ved medlemsmøderne. Så sent som sidste mandag havde vi inviteret vandløslaug og pumpelaug til møde om de opgaver, som ligger i pipeline og afstemning af indsætterne, som skal ligge lokalt, og dem som vi tager os af i foreningen.

2021 blev også året, hvor vi sat gang i et nyt netværk for kvinder. Der blev holdt flere kickoff arrangementer med stor deltagelse og i dag har vi den første netværksgruppe af ambitiøse kvinder. De faglige emner som gruppen har dykket ned i har bl.a. været fremtidsfuldmagter, alternativ anvendelse af landbrugsbygninger og økonomi.

Vi har brug for hinanden – vi har brug for en stærk politisk organisation – vi har brug for sammenholdet. **Når jeg sidder til møder rundt omkring, har det stor betydning, at jeg repræsenterer mange medlemmer.** Jo flere vi er, jo bedre kan vi varetage jeres interesser - Og jo nemmere bliver det, at skabe resultaterne.

Jeg glæder mig derfor over og er taknemmelig for den store opbakning foreningen nyder blandt medlemmerne. Og jeg er stolt af, at vi kan holde medlemstallet oppe i foreningen i en tid, hvor andre foreningen oplever det modsatte. **For at vi kan holde intensiteten i vores opgaver vil jeg igen opfordre jer til at invitere jeres nabo.**

Vi glæder os rigtig meget til igen at kunne byde inden for på Roskilde Dyrskue fra den 27. – 29. maj.

Tak for jeres opbakning, tak til alle samarbejdspartnere og alle medarbejderne i Agrovi, som hver dag lægger en ære i at hjælpe og rådgive os

Tak for ordet

Et værdifuldt fællesskab....

Er du med os?

Er din nabo også med?

TAK for ordet

